* H D - 1 6 0 1 1 0 0 3 0 2 0 4 0 2 0 1 *

Seat No. _______________

HD-1601100302040201

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

April – 2023

Sanskrit

(Puransastra : Visnupurana)

(Common Paper for 2015 & 2016)

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : **70**

૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** શ્લોકનો અનુવાદ કરીને સમજાવો : ૧૪

1 Explain any **two** verses with translation of the following : **14**

(१) जरायुजाण्डजादीनां वाङ्मन कायकर्मभिः ।
युकतः कुर्वीत न द्रोहं सर्व सङ्गांश्च वर्जयेत् ॥ ३–९–२७

(२) सूर्यस्य पत्नी संज्ञाभूत्तनया विश्वकर्मणः ।
मनुर्यमो यमी चैव तदपत्यानि वै मुने ॥ ३–२–२

(३) आख्यानैश्चाप्युपाख्यानैर्गाथाभिः कल्पशुद्धिभिः ।
पुराणसंहिता चक्रे पुराणार्थविशारदः ॥ ३–६–१५

(४) त्रयी समस्तवर्णानां द्विज संवरणं यतः ।
नग्नो भवत्युज्झितायामतस्तस्यां न संशयः ॥ ३–१७–६

૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** શ્લોકનો અનુવાદ કરીને સમજાવો : ૧૪

2 Explain any **two** verses with translation of the following : **14**

(१) तृणबिन्दोः प्रसादेन सर्वे वैशालिका नृपाः ।
दीर्घायुषो महात्मानो वीर्यवन्तोऽतिधार्मिकाः ॥ ४–१–६१

(२) यदा न कुरुते भावं सर्वभूतेषु पापकम् ।
समदृष्टेस्तदा पुंसः सर्वास्सुखमया दिशः ॥ ४–१०–२५

(३) यदोर्वंशं नरः श्रुत्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
यत्रावतीर्णं कृष्णाख्यं परं ब्रह्म निराकृति ॥ ४–११–४

(४) यदा चन्द्रश्च सूर्यश्च तथा तिष्यो बृहस्पतिः ।
एकराशौ समेष्यन्ति तदा भवति वै कृतम् ॥ ४–२४–१०२

૩ स्यमन्तकमणिની કથામાં પ્રગટ થતા શ્રીકૃષ્ણના વ્યક્તિત્વની ચર્ચા કરો. ૧૪

3 Discuss the personality of Lord श्रीकृष्ण as reflected in the episode of 'स्यमन्तकमणि'. **14**

અથવા/OR

૩ વિષ્ણુપુરાણમાં આલેખાયેલ માયામોહચરિત પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪

3 Write a detailed note on मायामोहचरितम् as depicted in विष्णुपुराण. **14**

૪ વિષ્ણુપુરાણના આધારે श्राद्धविधि પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪

4 Write a detailed note on श्राद्धविधि according to विष्णुपुराण. **14**

અથવા/OR

૪ યયાતિચરિતનું રસદર્શન કરો. ૧૪

4 Appreciate critically the ययातिचरित. **14**

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

5 Write short note on any **two** of the following : **14**

(૧) सौभरिचरितम्

(૨) श्राद्धकर्माणि पात्रापात्रविचार ।

(૩) पुरुरवाउपाख्यानम् ।

(૪) विवाहसंस्कार ।